

## Prosvojetari na ulici

NEKOLIKO TISUĆA LJUDI UPUTILO JE TRI ZAHTJEVA VLADI I PORUČILO:



# Konačno smo ujedinjeni. Ovo je uvertira u štrajk

"Dok smo solidarni, nema te politike i te sile koja nas može ignorirati. Oni koji donose uredbe postaju nebitni. Natjerat ćemo ih da nas čuju"

MIRELA LILEK

**Ako mene pitate, uredba je udar na kolegialnost, a kolege ne smiju biti rivali, već suradnici, rekao je Željko Stipić**

Trijaki su zahtjeva Vladi uputili su djelatnici sustava obrazovanja i znanosti okupljeni na zagrebačkom "Adventskom prosvojetu - AP": izuzeće prosvojetara od uredbe o ocjenjivanju, hitno uvođenje pristojnih koeficijenata i redefiniranje modularne nastave u strukovnim školama.

Ljuti smo, poručili su, jer smo prevareni, jer su nam lagali. Tu smo s jednim ciljem, da kažemo da nam je dosta laganja, podcenjivanja i marginaliziranja, poručili su prosvojetari pristigli iz raznih krajeva Hrvatske, uz transparente poput: "Ocjene su tu da bi bilo više straha", "Kako ocjenjeni prosvojetare, a sustav je za 1?", "Kolegu se gleda u oči, a ne preko nišana", "Sve ste uništili, ali školstvo ne damo", "AP milo moje, učitelji bi malo plaće tvoje".

**Nametanje uredbe**

U sindikatima su nezadovoljni idejom primjene (od 1. siječnja) uredbe o ocjenjivanju u sustavu obrazovanja i znanosti, sporom i neizvjesnom promjenom koeficijenata (za učitelje, nastavnike i asistente traže novi koeficijent, 2,17 umjesto 2,1), kao i Vladinom ponudom rasta osnovice (zadnji sindikalni zahtjev je 4 plus 4).

Predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske Zrinko Turalija poručio je kako je zajednički cilj osigurati primjerene koeficijente za zaposlene jednog od stupova društva ("kako nam teplaju vladajući").

- Zakon o plaćama iznjedrio je mantru 'jednaka plaća za jednak

Dovest će do toga da jedni druge gledamo preko nišana, da nevoljko dolazimo na posao i da je strah veći od kreativnog rada i autonome našeg zanimanja. Uredba sa sobom nosi, kako je dodata Turalija, mnoge teškoće. Kako će se to normirati i platiti, nije nam jasno.

**Naivna nada**

Turalija je poslao poruku - veliko "ne" ocjenjivanju u obrazovnim ustavovama.

- Naša tri sindikata zajedno sa svim ostalim sindikatima javnih službi provest će, ako treba, i najveću industrijsku akciju, a to je štrajk. Ovaj je prosvojed uvertira u štrajk - izjavio je Turalija uz glasnu podršku okupljenih prosvojetnika.

Umirovljena učiteljica Gordana Kovač Bluha, koja je u nastavi

provela 43 godine, dobiva poseban pljesak okupljenih.

- Dok gledamo kako drugi jedu fritule, mi prosvojedujemo jer nas Vlada čuje jedino kad smo na ulici, a ja tome svjedočim više od tri desetljeća. Do samoga kraja vjerovala sam, naivno se nadala, da će nam biti bolje kada 'oni dođu na vlast'. Pamtim da su svi redom na putu do fotelja zaboravili na obećanja. A ja sam s većinom vas prosvojedovala nebrojeno puta, štrajkala zbog neispunjene obećanja jer nam nikada nije postalo bolje. Na ulici smo prije svega zato što volimo svoj posao. Sada, go- to -

vanja Matija Krofin s pozornice je pitao što se radi kada ne znate riješiti problem. Odgovor je, osnujete vjeće i odgovlačite tako dugo dok svi ne zaborave zašto je vjeće osnovano.

- Mi nećemo zaboraviti sve stvari koje nam je Vlada kroz uredbu o koeficijentima krivo zapakirala. Nije nas slušala i zato što smo bili razjedinjeni. Zato je danas dobro vidjeti tri vrste sindikalnih zastava. Ovo zajedništvo nema alternativu. Dok smo solidarni, oni koji donose zakone, uredbe i pravilnike postaju nebitni. Nema te politike i nema te sile koja nas može

**Slike iz središta Zagreba**

Noseći gomilu transparenta i zviždući, prosvojetni su radnici prošli centrom Zagreba na putu za Trg bana Josipa Jelačića gdje je održan središnji skup i gdje su im se obratili čelnici sindikata.

**"Vladina uredba dovest će do toga da jedni druge gledamo preko nišana, da nevoljko dolazimo na posao"**

ignorirati. Natjerat ćemo ih da nas čuju - rekao je Kroflin.

Kako je nastavio, ovo je ono čega se vlast boji jer politika "zavadi pa vladaj" kod nas ne prolazi. Ovo danas je pokazatelj.

- Naša je poruka jednostavna: izuzmite nas od ocjenjivanja i dajte nam pravedne koeficijente. Ne tražimo više, ali ni na što manje ne pristajemo - poručio je Matija Kroflin.

#### Miris osvete

Predsjednik Sindikata Preporod Željko Stipić podsjetio je kako je riječ o trećem prosjedu prosvjeda tara u ovoj godini.

- Mi danas, nakon godinu dana, ne znamo kako je funkcionirao mozak koji je domislio uredbu o ocjenjivanju. Možda je najbolji odgovor koji sam dobio bio onaj jednog umirovljenika. Stipiće, rekao je, meni to sve miriše na osvetu loših daka. Ako mene pitate, uredba je udar na kolegijalnost, a kolege ne smiju biti rivali, već suradnici. Nadalje, ocjenjivanje gura suprostavljanje svakog radnika prema ravnatelju, ravnatelja prema radniku. Zamislite kada roditelji saznaju da je učitelj lošije ocijenjen od učenika. Dobit ćemo podjelu, a treba nam zajedništvo. Zato pošlućimo jednom: ocjenjivanje no pasaran - rekao je Stipić te dodao kako je ocjenjivanje sprega briselskog novca i hrvatskih kvazireformatora.

- Ocjenjivanje zato ne dolazi u obzir; koeficijenti se linearno moraju povećati za sva radna mjesta u obrazovanju i znanosti, a koeficijenti onih radnih mjesta koja ne postoje - pomoćnici u nastavi - također se trebaju uvrstiti u uredbu. Treće, 15 godina postoji problem nejednakosti učenika strukovnjaka i gimnazijalaca. Ne, mi nećemo takvu nastavu. Ovu bitku u koju smo ušli netko će izgubiti, no to nećemo biti mi. Ova tri sindikata će sigurnoći u štrajk zbog osnovice za izračun plaća - izjavio je Stipić.

Govore sindikalnih čelnika slušalo je nekoliko tisuća okupljenih koji su došli iz svih dijelova Hrvatske. U Zagreb je jučer doputovalo 27 autobusa s prosvjednicima. □

/PRIVATNI ALBUM





Ako bude štrajka, tri sindikata koja su jučer organizirala prosvjed poručila su da će zasigurno biti u njemu

PATRICIA FLIKAC/PIXSELL

## ADVENTSKI PROSVJED Obrazovni sindikati izašli na ulicu

# Znanstvenici i učitelji su protiv ocjenjivanja i novih koeficijenata

**Zakon o plaćama iznijedrio je jednu mantru - jednak plaća za jednak rad, koja je na kraju ostala tek prazno slovo na papiru jer su naše plaće i dalje s pripadajućim koeficijentima ostale najniže, tvrde organizatori prosvjeda**

Dražen KATALINIĆ

**ZAGREB** » Nezavisni sindikat znanosti, Školski sindikat Preporod i Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama organizirali su jučer na Trgu bana Jelačića u Zagrebu prosvjed pod nazivom »Adventski prosvjed protiv ocjenjivanja i nepravednih koeficijenata» kojim su izrazili svoje nezadovoljstvo novim Zakonom o plaćama i sustavom ocjenjivanja koji bi u javnim službama trebao stupiti na snagu od Nove godine.

### Tri zahtjeva

Sindikati imaju tri zahtjeva - izuzeće iz sustava ocjenjivanja ili promjena cijelog koncepta, zatim izbacivanje otkaza kao posljedice ocjenjivanja u javnim službama, a treći je da se briše ograničenje od 20 posto za ugovaranje dodataka putem kolektivnih ugovora, a s prosvjeda su također poručili da i pomoćnici u nastaviti trebaju biti obuhvaćeni uredbom o koeficijentima. Osim toga, školski i znanstveni sindikati se protive modularnoj nastavi i najavama smanjivanja nastave stranih jezika u strukovnim školama. Predsjednik Školskog sindikata Preporod Željko Stipić ocjenio je da u pozadini cijele priče stoji »sprega briselskog novca i kvazipameti loših, tj. kvazireformatora«.

- Nije mi do kraja jasno kako je funkcionirao možak koji je domislio? Možda sam najbolji odgovor dobio od jednog umirovljenog prosvjetara koji mi je rekao da mu to sve

smrdi na osvetu loših daka. Ta nakarada od ocjenjivanja će u škole donijeti udar na kolegjalnost jer oni moraju biti suradnici, a ne rivali. Drugo, ocjenjivanje izravno suprotstavlja ravnatelja učiteljima, učitelje ravnatelju. Treće, zamislite kad roditelji doznačuju da su učitelji njihove djece lošije ocijenjeni, pa dali ste im instrument da se obračunaju s učiteljima, rekao je predsjednik Sindikata Preporod Željko Stipić, dodavši da će se sustavom ocjenjivanja sindikati međusobno obračunavati jer u rijetko kojoj školi djeluje samo jedan sindikat.

- Ljuti smo jer su nas prevarili i jer su nam lagali i zato smo danas ovdje samo s jednim ciljem - da kažemo da nam je dosta laganja, podcenjivanja i marginaliziranja, poručeno je između ostalog sa sindikalnog prosvjeda, a za sustav ocjenjivanja je rečeno da će rezultirati time da će se nastavnici »u zbornicama gledati preko nišana«.

### (Ne)logični koeficijenti

- Zakon o plaćama iznijedrio je jednu mantru - jednak plaća za jednak rad, koja je na kraju ostala tek prazno slovo na papiru jer su naše plaće i dalje s pripadajućim koeficijentima ostale najniže u usporedbi s nekim sličnim poslovima. To nam govori da nas i dalje ne prepoznaju i ne cijene. Priča o koeficijentima nije gotova, mi moramo napraviti sve da se naši koeficijenti redefiniraju, rekao je Tvrto Smital, predsjednik Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja, dok

### Ministarstvo ne vidi razlog za prosvjed

Ministarstvo znanosti i obrazovanja poručilo je kako ne nalazi nikakav racionalan razlog za prosvjed triju sindikata znanosti i obrazovanja jer su plaće učitelja u mandatu ove Vlade porasle više od 60 posto. »Ne vidimo nikakav racionalan razlog za sindikalne akcije te smatramo da su se sredstva koja učitelji putem članarina uplačuju sindikatu mogle u blagdansko vrijeme, umjesto financiranja promotivnih plakata i zakupa autobusa, puno pametnije iskoristiti i to na način da svi članovi sindikata od toga imaju koristi«, priopćilo je Ministarstvo. Iz Ministarstva su podsjetili da je proteklo tek šest mjeseci od kada su plaće u obrazovanju porasle za 25 posto te da su u tijeku pregovori za granske kolektivne ugovore, kao i za povećanje osnovice, a također su istaknuli kako su otvoreni za sve prijedloge sindikata vezano uz ocjenjivanje. (Hina/M. H.)

je predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Zrinko Turalija rekao da će obrazovni sindikati zajedno sa svim sindikatima javnih službi promisliti o Vladinoj konačnoj ponudi, provesti akcije pa ako treba i onu najveću industrijsku akciju, a to je štrajk.

Sindikati su jasno poručili kako žele da se odustane od postojećeg koncepta ili da se sustav obrazovanja izuzeme od predviđenog sustava ocjenjivanja, odnosno da mu se daju koeficijenti koji su »pravični i logični«.

- Zašto bismo čekali pravilnike, ako nam je intencija pravilnike spriječiti, odnosno da se dođe u situaciju da se sustav ocjenjivanja uopće ne primjenjuje? Kad pravilnici budu doneseni, onda će sustav ući u primjenu. Tako da mi želimo djelovati preventivno, ne želimo da ovo uopće zaživi, da postane realitet

za naše članove i zato djelujemo sada, poručio je Matija Kroflin iz Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja.

Na kraju skupa je poručeno da će, ako bude štrajk, tri sindikata koja su organizirala prosvjed zasigurno biti u njemu. Također je poručeno da ovog prosvjeda ne bi bilo da je i četvrti obrazovni sindikat stao uz njih jer bi tako zajednički nastupili prema Vladi.

Okupljanje članova sindikata na Adventskom prosvjedu počelo je u 13 sati na Trgu Republike Hrvatske, odakle je povorka krenula prema Trgu bana Jelačića. Velik broj prosvjednika svoje nezadovoljstvo izrazio je zviždanjem, bubnjevima, sindikalnim zaставama i transparentim, poput: »AP milo moje, učitelji bi malo plaće tvoje«, »Pokvarena vlast krade budućnost« i »Sve ste uništili, al' školstvo ne damo«.

## AP - Adventski prosvjed za veće plaće i protiv loše obrazovne politike

Više tisuća prosvjednika iz redova učitelja, nastavnika i profesora očekuje se danas na Trgu bana Jelačića u Zagrebu, gdje će pozvati Vladu na hitnu korekciju koeficijenata i upozoriti na štetnost uredbe o ocjenjivanju učinkovitosti rada zaposlenika u državnim i javnim službama te uvođenja modularne nastave u strukovne škole. Prosvjed nazvan »AP - Adventski prosvjed« koji počinje u 14 sati organiziraju Školski sindikat Preporod, Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja te Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Hrvatske, i to u jeku kampanje za predsjedničke izbore i u trenutku kad su pred Vladom i nedovršeni pregovori o osnovici plaća u tim sektorima.

Sindikati očekuju da ih se

shvati ozbiljno, a svoju će snagu potkrijepiti brojnošću prosvjednika i porukama koje će odaslati Vladi sa središnjeg zagrebačkog trga. One su jasne - koeficijenti učiteljima i nastavnicima te asistentima trebaju rastu sa 2,01 na 2,17, a sukladno tome i ostale loše definirane plaće u sustavima obrazovanja i znanosti. U pogledu uredbe o ocjenjivanju, koja stupa na snagu 1. siječnja 2025., sindikati traže od Vlade da ih se izuzme od takvog vrednovanja, kao što je to već slučaj sa diplomatima, vojnim osobama, zaposlenima u Uredu predsjednika.... Argumentiraju to činjenicom da u školama već postoji sustav napredovanja kojim se vrednuje i kvaliteta rada, pa bi se sada uveo paralelni sustav vrednovanja koji bi - tvrde

- bio izuzetno štetan za međuljudske odnose u škola-ma i otvorio vrata otkazima. U slučaju da Vlada ne uvaži zahtjev za izuzećem učitelja i nastavnika iz uredbe, traže da se sindikatima omogući sudjelovanje u kreiranju pravilnika koji će definirati kriterije ocjenjivanja zaposlenih.

Modularna nastava dodatni je motiv za prosvjed, jer novi model nastave u strukovnim školama, sa smanjenom satnicom niza općeobrazovnih predmeta i nastave stranih jezika prijeti tehnoškim viškom, a učenike strukovnih škola drži podalje od državne mature i upisa na željene fakultete, upozorit će danas sindikaci.

- Govorilo se o izjednačavanju učenika strukovnih škola i gimnazijalaca u pogledu

polaganja državne mature, taj problem traje 15 godina, a ovim se problem samo produžuje jer će učenici strukovnih škola ostati bez biologije, kemije, fizike, povijesti, pa čak i stranih jezika. Učenici zdravstvenih škola u velikom su postotku upisivali medicinski fakultet, a bez satnice ovih predmeta to više neće moći, pa se kolege boje da će pasti interes za upis takvih škola, ilustrira Željko Stipić, predsjednik Preporoda. Ovo će biti prvo javno iskazivanje nezadovoljstva modularnom nastavom, a toga će sigurno biti još, dodaje.

Prosvjed bi mogao dati vjetar u ledu sindikalnim pregovaračima koji u ponedjeljak 16. prosinca imaju novi krug pregovora s Vladom oko osnovice plaća u javnim i državnim



Modularna nastava dodatni motiv za prosvjed - Željko Stipić

službama. Nezadovoljni do-sadašnjim pristupom Vlade, sindikati javnih službi mahom su najavili mogućnost štrajka. Do toga, međutim, neće doći ove godine jer uskoro počinju školski praznici koji će potrajati do 7. siječnja,

a ulaziti u štrajk bez pritiska u školama bilo bi kontraproduktivno. Ako se dogovor s Vladom ne postigne, opcija velikog štrajka javnih službi ostaje otvorena.

LJ. BRATONJA  
MARTINOVIC

N.L. 14.12.2024., str. 4

ŠKOLSKI SINDIKATI PROSVJEDUJU PROTIV OCJENJIVANJA I LOŠIH KOEFICIJENATA:

# 'AP, milo moje, učitelji bi malo plaće tvoje'

Uoči prosvjeda organizatori su poručili kako je ključno ukazivati na nezadovoljstvo da bi se izmjene Uredbe o koeficijentima za obračun plaća uopće dogodile, a imaju tri sindikalna zahtjeva



U organizaciji Sindikata znanosti, Školskog sindikata Preporod i Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama u Zagrebu je održan prosvjed zbog nezadovoljstva novim Zakonom o plaćama i sustavom ocjenjivanja koji bi u javnim službama trebao stupiti na snagu 1. siječnja.

Okupljanje prosvjednika na "Adventskom prosvjedu protiv ocjenjivanja i nepravednih koefficijenata" počelo je u 13 sati na Trgu Republike Hrvatske otkuđaje povorka krenula prema Trgu bana Jelačića, a zbog čega je na snazi bila posebna regulacija tramvajskog prometa.

Mnoštvo prosvjednika svoje nezadovoljstvo iznijelo je zviždaljkama, sindikalnim zastavama i transparentima, poput: "Koefficijenti su nepošteni, tražimo promjene", "AP milo moje, učitelji bi malo plaće tvoje", "Bez akcije nema reakcije", "Ocjenjivanje: Osveta loših daka svojim učiteljima", "Pokvarena vlast krade budućnost" i "Sve ste uništili, al' školstvo ne damo".

Uoči prosvjeda organizatori su poručili kako je ključno ukazivati na nezadovoljstvo da bi se izmjene Uredbe o koeficijentima za obračun plaća uopće dogodile, a imaju tri

sindikalna zahtjeva. Prvi je izuzeće iz sustava ocjenjivanja ili promjenu cijelog tog koncepta, drugi je da se izbaci otkaz kao posljedicu ocjenjivanja u javnim službama, a treći da se briše ograničenje od 20 posto za ugovaranje dodatka kroz kolektivne ugovore. Osim ocjenjivanja, veliko nezadovoljstvo među članovima sindikata vlada i zbog nepravedno postavljenih koefficijenata koji ponovno pozicioniraju zaposlene u obrazovanju i znanosti na začelje u odnosu na druge dijelove javnog sektora.

Prosvjed je podržala i nezavisna predsjednička kandidatkinja Marija Selak Raspudić koja je upozorila kako se pokušava uvesti vrlo nepravedan sustav ocjenjivanja nastavnog osoblja.

"Takav će sustav dovesti do razjedinjenosti kolektiva i one mogući da se stvaraju kvalitetne škole na razini Hrvatske. On je izrazito štetan i ne razumije kako sustav obrazovanja funkcioniра i treba ga hitno povući iz procedure", poručila je Selak Raspudić uoči početka prosvjeda.

Govoreći o prethodnim povećanjima plaća, upitala je zašto nam i dalje nedostaje toliko nastavnika ako su te plaće dovoljno velike. ● (H)





U organizaciji Sindikata znanosti, Školskog sindikata Preporod i Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama u Zagrebu je održan protest zbog nezadovoljstva novim Zakonom o plaćama i sustavom ocjenjivanja koji bi u javnim službama trebao stupiti na snagu 1. siječnja.